

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inserati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod celja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.551.

Razkrinkanje Madžarske

Preiskava o marsejskem atentatu vedno bolj razkriva soodgovornost in krivdo Madžarske, ki še sedaj vzdržuje teroristična taborišča

Pariz, 2. novembra. r. Preiskava, ki se vodi v Parizu in skoro vseh evropskih državah, vedno bolj razkriva zločinsko gnezdo plačanih teroristov in njihove zaščitnike. Čeprav je še mnogokaj treba do kraja razjasniti, je vendar že z dosedanjimi uspehi jasno dokazano, kako se je marsejski atentat sistematično pripravil in kako se je že davno vodila z gotove strani akcija, ki naj bi zadala Jugoslaviji smrtni udarec.

Madžari se sedaj na vse kriplje otepajo vsake odgovornosti in nočejo nič vedeti o kakem terorističnem taborišču. Janko pusto bi pred nepoučenim inozemsko javnostjo najraje naslikali kot vzorno kmetijstvo, kjer se je gojila samo madžarska repa in pesa. Preveč so zaupali teroristom in predobro so se znali doslej skrivati ter so bili tudi tokrat prepričani, da pravo ozadje ne bo prišlo na dan. Na vse zahteve, naj se izroče nekateri glavni krivci in sodelavci marsejskega atentata, ki so se skrivali na Madžarskem, so madžarske oblasti dajale negativne odgovore, češ, pri nas ni nikogar, mi jih sploh ne poznamo. V Franciji aretirani atentatorji so se sprva res tudi »dobro« držali in niso hoteli izdati onih, ki so jih poslali in plačali za to, da ubijejo jugoslovenskega kralja. Ko pa so naposled le spoznali, da so bili le orodje v rokah zločincev, ki so se pravočasno umaknili na varno v stara prežkušena zavetišča madžarskih in italijanskih taborišč, so aretiranci povedali vse, kar jim je bilo znano, meneč, da bodo s tem sebi olajšali položaj in se izognili najstrožji kazni.

Kovačnica peklenjskih strojev na Janka pusti

V Franciji aretirani atentatorji so izpovedali vse podrobnosti, kako so se na Janka pusti izdelovali peklenjski stroji

Pariz, 2. novembra. r. Zvonimir Pospisil in Mijo Kralj sta zadnje dni izpovedala vse podrobnosti o življenju v terorističnem taborišču na Janka pusti in o pripravah za atentate v Jugoslaviji. Pojasnila sta vse atentate, ki so se dogajali v teku zadnjih let in priznala, da se je vse to skovalo v Pavelčevem taborišču. Razkrinkala pa sta tudi madžarske oblasti, ki so teroristom vselej šle na roko in jim nudile zaščito.

Razkritja pričenoja z atentatom v Kotorbi. Kakor znano, je pred dvema letoma na policijskem komisariatu v Kotorbi eksplodiral peklenjski stroj v obliki knjige. Pri tem sta bila dva policijska detektiva ubita, policijski komisar pa hudo ranjen. Peklenjski stroj je bil namenjen sodniku državne sodišča dr. Bubnju. Mijo Kralj in neki Premec sta ga v Gjekienju izročila jugoslovenskemu železničarju Zagariju s prošnjo, naj to knjigo odda v Kotorbi na pošto. Zagar je bil njun sošolec in jima je hotel napraviti uslugo, ne da bi vedel, da je navidezna knjiga peklenjski stroj. Pozneje pa je začel vendar le sumiti, da nekaj ni v redu in je knjigo predal policijskemu komisariatu, da jo pregleda. Ko so na komisariatu hoteli zavoj razviti, je nastala eksplozija. Zagarija so aretirali in izpovedal je, kako je dobil to knjigo. Na podlagi tega so naposled madžarske oblasti aretirale na zahtevo jugoslovenskih oblasti Premca, ki je bil madžarski državljani, dočim o Milu Kralju niso hoteli nič vedeti. Premcu je sodilo madžarsko sodišče, Kralja pa bi bili morali izročiti jugoslovenskim oblastem. Boječ se, da bi Kralj izdal naklepe teroristov in tajne Janka puste, ga madžarske oblasti enostavno niso našle, čeprav sedit, sam izpoveduje, da je bil neprestano na Madžarskem in je celo prisostvoval razpravi zoper Premca! Premca je zagovarjal sedaj v Belgiji aretirani terorist dr. Perić. Premca so obsodili na 15 let ječe, toda Kralj misli, da so ga kmalu po obsodbi zopet izpustili.

Mijo Kralj in Pospisil pa sta sedaj tudi priznala, da je bila na Janka pusti cela tovarna peklenjskih strojev. Peklenjske stroje je sestavljal Zvonimir Pospisil, ki je bil v tem naravnost strokovnjak. Vse peklenjske stroje, ki so se uporabljali za atentate v Jugoslaviji, je izdelal on. Imel je na Janka pusti to stvar v redu. V sestavljanju peklenjskih strojev je dosegel veliko rutino. Sestavljal je peklenjske stroje najrazličnejših oblik. Tudi ono knjigo, ki je eksplodirala v Kotorbi, je sestavil on. Izdeloval je peklenjske stroje v obliki škatic za nakit, v obliki aktovk, malih ročnih torbic itd. Pospisil je tudi izpovedal, odkod je dobival eksploziv in kako so se na Janka pusti vezbali v vseh poslih teroristov in atentatorjev. Iz teh izpovedi se jasno vidi vsa odgovornost madžarskih oblasti za počette teroristov in za marsejski atentat, ki je šel dal povod, da so se začeli za to zločinsko gnezdo zanimati mednarodni krogi.

Pavelić, Kvaternik in Perčević so glavni krivci

Podrobni dokazi o krivdi glavnih zločincev — Pavelić je osebno izdal nalog za atentat na kralja Aleksandra

Pariz, 2. novembra. r. novembra. r. V zvezi z zahtevo francoskih oblasti po izročitvi Pavelića in Kvaternika, ki je bila pred tremi dnevi uradno sporočena italijanski vladi, se izve, da so francoske oblasti predložile italijanski vladi točne dokaze za krivdo obeh zločincev, ki sta glavna organizatorja marsejskega atentata.

Iz teh dokazov je razvidno, da se je atentat v Marseilles pripravil istočasno v dveh državah, iz katerih so prišli atentatorji na določeno mesto v Švic. Atentatorje so izrežali v Nagy Kanizsi na Madžarskem iz vrst Pavelčevih teroristov z Janka puste. Žrebanje je vodil na Dunaju zaprti bivši podpolkovnik Ivo Perčević, ki je posebej v te namen prišel v Nagy Kanizso. Vsi banditi, ki jih je bilo tedaj zbranih v Nagy Kanizsi 15, so bili podrejeni Perčeviću, ki ga je Pavelić že prej postavil za poveljnika taborišča na Janka pusti ter

za šefa terorističnega taborišča v Nagy Kanizsi.

Perčević je pozval k sebi vse v Nagy Kanizsi zbrane teroriste ter jim sporočil, da bodo po nalogu njihovega poglavarja Pavelića žrežali in izrežali atentatorje. Ni jim povedal, na koga je namenjen atentat, misliti pa so si, da gre za atentat na jugoslovenskega kralja, ki je bil po objavi Pavelića v njegovih publikacijah od teroristov obsojen na smrt. Pri žrebanju je bilo navzočih 15 banditov. Ivan Perčević jih je razdelil na tri skupine po pet. Za vsako skupino so bile določene štiri bele in ena črna kocka. Oni, ki bi potegnili črno kocko, je bil določen za atentatorja. V prvi skupini je potegnili kocko Pospisil, v drugi Kralj, in tretji pa Račić. Georgijev ni bil v Kanizsi, marveč je dopotoval direktno iz terorističnega taborišča v Italiji ter ga je določil za atentatorja osebno Ante Pavelić. Žrebanje v Nagy Kanizsi se je vršilo 24.

septembra. Izrežani atentatorji so dobili nalog, naj bodo pripravljeni in čakajo na povelja, ki jih bo pravočasno poslal Pavelić.

Ze 25. septembra je prišel v Nagy Kanizso Mio Bz k iz Milana in prinesel s seboj povelje Ante Pavelića. Povelje se je glasilo, da morajo atentatorji 26. septembra kreniti na pot, in sicer preko Budimpešte in Dunaja v Curih. Potoval; so preko madžarskega in avstrijskega ozemlja direktno v Švic in niso točne vesti, da so se mudili tudi v Monakovem. To je izpovedal Pospisil pri prvem zaslišanju, hoteč s tem zabrisati pravo sled.

Na železniški postaji sta pričakovala iz Madžarske dospeli atentatorje Paveličev delegat Evgen Kvaternik in atentator Georgijev, ki sta prispela iz Italije. Kvaternik je takoj pokazal pismeno zapoved šefa bande Pavelića, ki je bila datirana v Italiji. Po priznanju banditov je bilo v tej zapovedi rečeno med drugim:

»Kot vrhovni šef organizacije odrejam, da se v vsem pokorite naredbam mojega delegata, ki vam bo pokazal to povelje in da sledite njegovim naročilom, ki vam jih bo dal kot moj pooblaščen odposlanec.

Francija zahteva izročitev Perčevića

Dunaj, 2. novembra. r. Francosko poslanstvo je včeraj izročilo avstrijski vladi zahtevo po izročitvi polkovnika Perčevića, čegar zveze s teroristi so

jasno dokazane in čegar krivda in sodelovanje pri atentatu na jugoslovenskega kralja je jasno ugotovljeno.

Madžari še vedno skrivajo teroriste

Janka pusto so izpraznili šele po marsejskem atentatu — Teroristi se z vednostjo madžarskih oblasti skrivajo sedaj na Surda pusti

Pariz, 2. novembra. r. Veliko senzacijo v vsej francoski javnosti je izzvalo razkritje posebnega dopisnika velikega pariškega lista »Paris Soir« g. Rebera, ki je odpotoval na Madžarsko, da se osebno prepriča, koliko je resnice na vesteh, da se Paveličevi teroristi še vedno skrivajo na Madžarskem.

G. Reber uvodoma navaja domantije madžarskih poslanstev, ki zatrjujejo, da je Madžarska postala samo žrtva neprijateljske kampanje in da na Madžarskem ni niti enega terorista, ker da so jih madžarske oblasti že pred meseci pregnale z Janka puste. Madžarsko zunanje ministrstvo mu je ponudilo tudi avtomobil in vodnika, toda g. Reber je to odklonil in šel na polzvedovanje na lastno pest.

Na potu iz Nagy Kanize proti Janka pusti je srečal skupino madžarskih kmetov, ki jih je vprašal, kje leži Janka pusta. Na njegovo največje začudenje pa mu je eden izmed seljakov takoj odgovoril, češ, zaman se trudite na Janka pusto, kajti Hrvati in makedonstvuščiči so se preselili na Surda pusto. Na vprašanje, kdaj se je to zgodilo, so mu kmetje soglasno izjavili, da se je preselitev izvršila šele pred 10 dnevi.

G. Reber se je podal nato na Surda

pusto in ugotovil, da se nahaja tam sedaj 15 teroristov, ki so bili prej na Janka pusti. Stanujejo v malem poslopju z malimi kvadratnimi okni. Njihov poveljnik je neki madžarski instruktor. Vsi so oboroženi s puškami, prav tako pa imajo na Surda pusti tudi skladišče municije in orožja. Teroristi šele na večer zapuščajo svoje skrivališče in imajo ponoči svoje vojne vežbe. Zjutraj se vračajo na Surda pusto, ki je ne smejo po dnevu zapustiti.

G. Reber je izrecno ugotovil, da so se teroristi preselili na Surda pusto šele po umoru kralja Aleksandra v Marseilles. G. Reber se je zanimal tudi še za druge podrobnosti in izpraševal okoliške seljake, ki pa so mu povedali, da je madžarsko orožništvo obvestilo vse ljudi v okolici, da ne smejo nikomur ničesar povedati o Surda pusti, najmanj pa kakemu tujcu. Ko je vprašal, ali je Janka pusta daleč od Surda puste, so mu odgovorili, naj nikar ne hodi tja, ker je to zelo nevarno. Tam je polno teroristov, ki so vsi oboroženi in so madžarski orožniki celo domačemu prebivalstvu prepovedali približati se Janka pusti.

G. Reber opisuje dalje v kakem strahu živi prebivalstvo, ki je pod stalnim terorjem žandarmerije in teroristov.

Atentat v Marseilles in Društvo narodov

Doslej niti Francija, niti Jugoslavija nista zahtevali intervencije Društva narodov

Ženeva, 2. novembra. r. »Journal de Geneve« poroča: Neki inozemski listi so te dni poročali, da bo Društvo narodov na svojem prihodnjem zasedanju 15. novembra stavilo na dnevni red tudi vprašanje marseilleskega atentata ter pri tej priliki razpravljalo o vprašanju izročitve Pavelića, Kvaternika in Perčevića. Po pisanju nekaterih listov je Jugoslavija dostavila tajništvo Društva narodov spomenico, v kateri zahteva, da se o gnusnem zločinu v

Marseilles razpravi tudi pred tem najvišjim mednarodnim forum ter da se v prvi vrsti razčisti vloga madžarskih oblasti, ki so trpele teroristična taborišča na Janka pusti in Nagy Kanizsi. »Journal de Geneve« ugotavlja, da so te vesti netočne in da doslej niti Jugoslavija niti Francija nista storili pri Društvu narodov nobenega koraka, niti zahtevali, da se o marsejskem atentatu razpravi pred Društvom narodov.

Izpremembra v vladi

Beograd, 2. novembra. p. Minister pravde g. Boža Maksimović je podal ostavko na svoj položaj. Ostavka je bila sprejeta. Za namestnika ministra pravde je začasnó postavljen kmetijski minister dr. Dragutin Kojić, ki je danes popoldne prevzel posle od g. Maksimovića.

Minister Marinković hudo obolel

Beograd, 2. novembra. p. Minister brez portfelja in bivši ministriški predsednik g. dr. Voja Marinković je težko obolel in mora po naročilu zdravnikov ostati v postelji.

Sestava proračuna

Beograd, 2. novembra. p. Vlada ima vsak dan seje, na katerih razpravlja o sestavi proračuna. Permanentne seje vlade bodo trajale vse tako dolgo, dokler ne bo proračun definitivno sestavljen in predložen Narodnemu predstavništvu.

Statut balkanske zveze

Ankara, 2. novembra p. Stalni svet Balkanske zveze je imel predvčerajšnjim in včeraj svoje seje na katerih je sestavil statut Balkanske zveze. Statut je sestavljen po vzorcu statuta Male antante ter predvideva sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Danes popoldne bo zaključena seja, na kateri bodo statut podpisali.

Intimen prijatelj Georgijeva

Sofijski list »Sofia« priobčuje razgovor z bivšim teroristom Mirčem Panovim Kiridirkovim, ki je bil dolga leta intimen prijatelj morilca našega kralja Georgijeva. Kiridirkov je bil leta 1931 obsojen na 15 let težke ječe zaradi umora Protogerovega pristaša Kovačeva, leta 1932 je bil pa pomiloščen in pozneje ni hotel več sodelovati v organizaciji teroristov. O svojem prijatelju Georgijevu pripoveduje:

Sesnanil sem se z njim v četi Ivana Mihajlova. Georgijev je bil do leta 1922 sofer, v tobačni tovarni Nikotea v Dupnici. Pozneje je to službo zapustil in se priključil toipi Ivana Mihajlova, ki je takrat napadel mesto Kjustendil. Bil je zaupen prijatelj Hipokrata Rauvigorova, ki je leta 1927 ustreliš v štipu jugoslovenskega generala Kovačevića. Z Georgijevim sva se ponovno sestala v jeseni leta 1924 na policiji v Sofiji. Kot morilec komunističnega poslanca Hadži Dimova in kot izvršilec obsode nad Kovačevićem je bil Georgijev v Sofiji zaprt.

V zaporu sva se medsebojno tetovirala z znaki makedonske revolucionarne organizacije. V aprilu 1925. se je nama posrečilo pobegeti iz zapora. Georgijev je bil tih človek, mesa ni jedel, pil je malo, kadil ni. Ženak se je izogibal in ni res, da je imel mnogo ljubic. Čital je mnogo, zlasti podrobno je poznal življenje in delo obeh bolgarskih revolucionarjev Boteva in Levškega. Zanimal se je posebno za okultizem in zagrobnost življenja. Gladovnih stavk političnih jetnikov se ni nikoli udeleževal. Leta 1932 je Georgijev naenkrat izginil. Nihče ni vedel kje je. Teroristi so mislili, da je bil ubit na povelje teroristične organizacije zaradi nepokorščine. Njegova žena je živel v bedi, kajti revolucionarna organizacija je ni podpirala.

Vojvoda Kentski za siromake

London, 1. 11. Vojvoda Kentski je zastopal angleškega kralja Jurija V. pri pogrebu pokojnega kralja Aleksandra I. se bo poročil 29. novembra z grško princezo Marino. Mlada zaročenca sta letos preživela več tednov na Bledu pri Nj. Vis. knezu Pavlu in princesi Olgi, sestrini princeze Marine. Vojvoda Kentski se je te dni obrnil na predstojnika velike londonske bolnice in siromasnem delu prestolnice in ga naprosil, naj vsi, ki mislijo, njemu ali visoki nevesti poslati za poroko kak dar, darujejo rajši tej bolnici. Ni dvoma, da bo ta lepa gesta še bolj priljubila med angleškim prebivalstvom že itak popularnega princa.

Sorzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2303.18 — 2314.54, Berlin 1365.14 — 1375.94, Bruselj 793.85 — 797.79, Curih 1108.35 — 1113.85, London 169.33 — 170.93, Newyork 3377.72 — 3405.98, Pariz 224.38 — 225.60, Praga 142.09 — 142.95, Trst 290.35 — 293.25 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kringu 8.10.
INOZEMSKA BORZE.
Curih, 2. novembra. Pariz 20.2450, London 15.3125, Newyork 307.25, Bruselj 71.6250, Milan 26.2850, Madrid 41.90, Amsterdam 207.80, Berlin 123.85, Dunaj 57.80.

Komemoracija Jadranske straže

Najlepša in najdostojnejša počastitev spomina kralja mučenika

Ljubljana, 2. novembra. Vsi udeleženci sobotne prireditve kraljevega odpora Jadranske straže so bili edini, da je bila ta komemoracija najlepša in najdostojnejša med vsemi, kar jih je Ljubljana posvetila Velikemu kralju. Zalna svečanost je bila vsekolni na najvišji umetniški višini in po celotnem svojem aranžmanu tudi globoko religiozna, kakršne bi morale biti vse podobne svečanosti. Seveda je bila tudi brezplačna, kakor vsako religiozno opravilo.

Prav veličastno zaslug za uspeh ima tudi mestni arhitekt Musič, ki je z najmanjšimi sredstvi aranžiral oder v pravo žalno svetlo. Vse oder in vsa dekoracija ter tudi vsi nastopajoči so bili le resnoben okvir svetle Vampotičeve slike kralja Aleksandra v admiralski uniformi. Orkester železniškega glasbenega društva »Sloga« je arhitekt Musič popolnoma skrnil pod oder, da so v srce segajoče žalne harmonije Chopina in Statnerja prihajale kakor iz krajev okraj groba. Pohvaliti pa moramo tudi tajnika kraljevega odpora, našega priznanega pisatelja Jožeta Likoviča, ki je res poetično aranžiral vso prireditel.

Z zastiranim glasom je predsednik Josip Pogačnik govoril svoj govor, kjer je s stališča JS narisal vsestransko katastrofalno izobčeno, ki nas je doletela s smrtjo kralja Aleksandra. Pričuden so med njegovim govorom odmevali po dvoranah vzkliki »Slava!« in mogočno je privrela iz srce vse prisega, da bomo zvesto izvrševali njegovo oporoko in bomo s tem, da čuvamo naše morje, čuvali našo Jugoslavijo.

Iz daljave so priplaval turobni glasovi žalne Chopinove svečane koračnice, ki jo je pod vodstvom dirigenta Svetelja izvajala »Sloga« res z največjo prednostno in občutkom. Pod sliko na črtnem stopnišču se je razvrstila Akademski pevski zbor in pod vodstvom svojega dirigenta F. Marolta zapel mogočno Gallus-Petelinovo žalostno tako, kakor jo se nismo čuli nikoli. Občutili smo, da je naš Gallus-Petelin pred stoletji zložil to žalno pesem ob koreninah slovenske kulture za Njega, ki se je žrtvoval sedaj za naš narod. S pobožno zamaknjeno je sledila dvorana tudi slavni Mendelssohnovi žalostniki »Beati mortui«, ki so akademski pevski zbor spet dokazal, kako s svojo umetnostjo nadkraljuje vse druge moške zore v državi.

Visek prireditve, ki je bila pa v eno zila celota najlepšega čustva, je pa dosegel pisatelj Fran Finžgar s svojim res velikim govorom. To Finžgarjevo delo je gotovo najlepše in najlepše, kar smo glisali in čitali v teh tolikih dneh. V uvodu je pesnik Finžgar naslikal slutnje, ki so spremljale kralja v Francijo, premagala sta jih njegova ljubezen in čut dolžnosti, da žrtvuje vse za svojo Jugoslavijo. Velik

simbol je kraljeva odločitev, da je po Adriji popotoval v prijateljsko državo, in simbol je tudi, da je popotoval s ladjo, ki nosi ime Dubrovnik, mesta, ki je kot pomorska samostojna država edina ljubljenovala mogočni Veneciji. Že car Dušan Veliki je Dubrovnik izbral za vrata, ki naj bi skoznje prišla zapadna kultura na Balkan, a potres, ki je leta 1667, podri Dubrovnik, je spet simbol, da je moršče tudi iz obupa priti do slave in moči s trpljenjem in delom ter napori. Kralj je hotel povedati: Bodite čuvarki Jadrana, kakor je bil Dubrovnik! Kot simbol so ladjo obkroževali beli galebi, ki poginejo, če jim odbije eno krilo. Poleta naše države krilo je Adrija! S krvjo, ki jo je kralj prelil v Marseillesu, je pa ustvaril afirmacijo Jugoslavije pred vsem svetom. Vse narod je plakal za njim in kdor preliva solze, ta ljubi in spoštuje. Vse popotovanje Viteškega kralja je njegova oporoka, ki nam a svojimi simboli kaže: Niti kapljice morja, niti trobice zemlje, dokler diham! In zaupanje kralja v svoj narod zasluži brezmejno spoštovanje in ljubezen, obenem nam pa nalaga dolžnost za delo v njegovem smislu.

Med iztenjem vse dvorane se je govornik obrnil proti razsvetljeni sliki kralja Aleksandra z besedami: Posvetimo eno minuto molka Njemu in ozirno se v sliko s premišljevanjem, kako bomo po najboljših močeh delali po njegovem vzgledu in po njegovi oporoki za Jugoslavijo! V popolnoma temni in tihi dvorani je žarela le podoba Njega, ki so se ga oklepale vse misli s prisego »Čuvajmo Jugoslavijo!«. Iz daljave se se spet raztili akordi žalnega stavka iz Statnerjeve kantate »Ojki«, v njenih valovih je pa počasi utonila tudi vizija kralja Ureditelja v temo in se preeslila v srca...

Dvorana je bila nabito polna, da je bila mnogo prenatrpana in so mnogi morali oditi. Divizijskega komandanta je zastopal podpolkovnik g. Jetič, mestnega župana magistratni direktor g. Jančič, škofa kanonik g. Volc, navzoči so bili pa tudi rektor g. dr. Ramovš, senator g. dr. Rošič, konzul g. Strucelj, upravnik policije g. Keršovan, slikar Ivan Vampotič, podpredsednik Zdrženjaca trgovcev g. Smerkol, JSK je zastopal odbornik g. Jera, CMD g. Uršič, Splošno žensko društvo g. Leskovec, napredno akademsko starištvostvo g. dr. Zalokar, katoliško starištvostvo g. dr. Adlešič, nadalje sreski načelnik g. Zlatič, a mnogo je bilo tudi drugih zastopnikov, seveda pa ves oblastni odbor Jadranske straže s podpredsednikom generalom g. Jovanovićem in g. Štupicem na čelu ter ves krajevni odbor z vsemi sekcijami, posebno mnogo je bilo pa narodnega ženstva in kar je v teh težkih dneh najtožaljnejše, je bila nenavadno častno zastopala tudi naša mladina.

Strindbergova pasijonska igra 'Velika noč'

Strindbergova pasijonska igra v C. Debevevi režiji je žela velik uspeh

Ljubljana, 2. novembra. Velika noč v Heystovi družini: zaradi poverbe je oče že leto dni v ječi, profesor kandidat Elis je bil pravkar pretrgan v napredovanju in se ne more oženiti brez dohodkov, sestra Eleonora je v umobolnici, mati trepetala pred upniki, ker ne more plačati ničesar, in vse kaže, da ji bo Lindkvist pobral še zadnje pohištvo in preproge. Elis je zaslužil dostojen vsaj kot izvrsten inštruktor, ali posledaj tega dohodka ne bo: varovanec Benjamin, Elisov najboljši prijatelj, je pri izpitu iz gole razmišljenosti propadel. Elisov ugled je torej pokopan. Tako vlada na veliki četrtki v Heystovi družini najbolj črn obup. Noben nade ni na rešitev, gorje v vseh srečih, solze v vseh očeh.

Pa veliki petek je še strašnejši: mala Eleonora je pobegnula iz umobolnice, si spomela zaželela imeti tulipan (velikononico), odprla s lastnimi ključi cvetličarno, vzela ondi rumeni tulipan in ga prinesla domov. Ne, Eleonora ni kradla; denar za tulipan je položila na prodajalno mizo in še svojo posnetko zraven.

Seveda so v cvetličarni opazili vlom. Saj je dekletce pozabilo vrata zakleniti. In našli so le njeno vizitko. Obrekljivo mesto zahrumi, časopis ima senzacijsko. Kajpak, ahi se je vrgla po očetu, jabolko ne pade daleč od drevesca. Na obupane Heystove pade nova sramota, jih zakopava nov škandal in v grozi pričakujejo polcaja. In Lindkvist hodi in oprejuje okoli hiše: zdaj le bo planil nanje in jim odnesel še poslednje imetje. Tedaj vidimo najlepšo in največjo sceno v tej pesnitvi: mati, ki divja ob roki ter ječi: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si nas zapustil!«

Kakor na Kalvariji smo tu na višku groze, muk in obupnosti.

Tudi Elis doživlja svoj veliki petek. Nevesta Kristina, ki je dostojna s Heystovi, mi prenaša vse nesreče, hoče namkrat na koncert. In celo z nekim Petrom, bivšim prijateljem Elisovim! Elis je seveda ljubosumen. »Zbogom za vselej!« kliče za nevesto.

Ali velika sobota prinese čudežno odrešenje. Izkaže se, da je Kristina na koncertu le posredovala za svojo prijateljico pri Petru, ki se ni upal sam snubiti. — Izkaže se, da so našli tudi Eleonoro denar za odnošeno cvetko, in izkaže se, da je Lindkvist neskončno dober in hvaležen možakar, sladko jedro v grenki lučini. Milost mu gre nad pravico, vse gorje zmaga ljubezen. Pomladno solnce se je, velikononici zvonovi pojo, orgle buče: vstajenje — odrešenje! Sprava in sreča v vseh dušah.

»Velika noč ni drama konfliktov in borb, pač pa pesnitev najčistejšega optimizma, pesnitev, ki pri Strindbergu uprav osuplja. Poznal smo ga doslej skoraj le kot dramatika, ki ga je gorje razkrojilo tako, da je gledal v vseh ljudeh in v vseh stvarih le žalost in podlost, egoizem in zavratno škodoželjnost. Res je, da je bil sam sebi v muko, da je sršel iz njega le prezir, mržnja in mraz. Velik strah, a umetnik, ki nas je zadivil je v mladosti in nam imponira še dandanes.

Tu, v »Veliki noči« je postavil pred

nas dekletce, najbolj poetično osebnost, slaboumno, a čudovito jasnovidno Eleonoro, ki s svojo deviško čistostjo in biblijsko prisrčnostjo razganja temo ter vziga zvezde in solnce v vseh srečih. Prav zaradi te Eleonore je Strindbergova pasijonska igra resnično velezanimiv dogodek na našem odru.

Ga. Šaričeva je dobila z njo vlogo, v kateri sijajno izraža svojo veliko umetnost. Ves nadzemske, mistični ton, svetniška dobnost in deviška čistost dekletca so našli v Šaričevi interpretki, ki prepričuje z močno doživljenostjo.

Trpečo mater Heystovo, izjemno neomajno verujočo v nedolžnost ali nesrečo moža, čudovit kontrast tolkalim Strindbergovim žlim žnam, igra pretresljivo ga. Maria Vera. Njen veliki moment z vzklikom »Moj Bog, zakaj si nas zapustil!« deluje neodoljivo z globoko prečutenostjo.

Nevesto Kristino posebej zelo simpatično in naravno gdi. Bojčarjeva; mesto ma pa je preveč tiha v svoji govorici. Elis, zdaj zagrenjenega, zdaj sanja, jočega v pomladi in bodoči zakonski sreči, zdaj se potapljajočega v zagonetnost očetove krivde in trpečega zaradi nevestinega odhoda, pa borečega se z Lindkvistom z resignacijo na bodočo srečo, igra g. C. Debevec. To se pravi: on nikoli ne igra, nego le doživlja, polno iz srca in duše kot lastno usodo. Zato je izvrsten, vsajdi, pa resničen.

Gimnazista Benjamin ima g. Jan, ki zna vselej take mlade duše podajati z ovsja, jajočo naravnostjo. Dialogi z Eleonoro so odlični, in prizor, ko se hoče žrtvovati za njo, je podal krasno.

Lindkvist g. Skrbnišek je osebnost, ki učinkuje kakor pravilnica, dokaj grozotna, na res originalna, a skoraj neverjetna figura Strindbergove fantazije. Kakor je vse tretje dejanje s svojim optimizmom in srečnim razpletom presenetljivo, gniljivo, a vendar dokaj teatralno. Tendencia, da se »sporoča« človeku vse zlo in vse dobro, je lepa, katoliško vzvišena, poetična... življenje pa je prozaično krivično in niti tisto ni resnično, da »vsa krivda se masčuje na tem svetlu«.

Ali pesnitev živi in dviga: zato je krasna, tudi brez resničnosti. In »Velika noč« je v Debevevi režiji pretresla, izvaljala solze, dvigala duše in srca. Zmagala je poezija.

Gledališče je bilo polno, priznanje toplo, uspeh igre in igralcev velik. Fr. G.

Iz škofje Loke

— Mladina vojaškim grobovom. Kakor vsako leto, se je tudi za letošnji praznik vseh mrtvih oddolžila mladina vseh škofje-loških šol spominu padlih vojakov in je okrasila vse vojaške grobove — okrog 160 po številu — s cvetjem, zelenjem in šopki. Poleg tega so nabrali otroci mnogo svečk, tako da ni bilo groba, ki ne bi gorela na njem lučka. Deca je nabrala nad 700 svečk, saj jih je darovala v plemeniti namen samo škofje-loška deklica šola preko 300.

— Drv primanjkuje. To se sliši akoraj neverjetno, pa je vendarle res, da je pri nas drva na kurjavo precej težko dobiti. Vozovoz je več. Les se menda nekaj bolje izvaža, precej pa ga pokupijo tudi tovarne, tako da ga je ostalo za domačo porabo smatno manj, kakor druga leta. Pomikanje drva vrhva tudi na cene, ki so poskočile pri osenju na 170 Din pri kubičnem metru do 60 Din.

— Ubošni odesk škofje-loške občine se bori z velikimi težavami, ker kije naj-

boljši volji niti adaleka ne more ustreči vsem prošnjam. Odesk je na svoji zadnji seji sklenil, da novih stanih podpor pod nobenim pogojem ne more več dovoljevati, ker ni sredstev in se vsi krediti do skrajnosti izčrpani. Odesk mora omejiti svoje delovanje na okvir proračunskih možnosti, ki znašajo za letošnje leto okrog 23.000 Din. Očna vosta, ki pa je skoro do zadnje pare razdeljena, pa čeprav smo šele sredi proračunskega leta. Kaj bo pozni?

Na tisto tiho domovanje

Včeraj smo počastili spomin umrlih svojcev, prijateljev in znancev

Ljubljana, 2. novembra.

Tako žalostnih Vseh svetov skoraj ne pomnimo. Nebo se je spustilo do zemlje, mračno in tesno je bilo v mestu in žalostni so bili ljudje. Z teden dni pred Vsem svetom so prihajali na pokopališča ljudje, da uredijo poslednja domovanja svojih dragih, prinesli so cvetje, vence in svečke in jih položili na grobove v nadi, da bodo lahko na dan Vseh svetov ob lepem vremenu prižgali lučke svojim v spomin. Toda že v terek je začel pihati jug, še v sredo je ves dan vlekel in ponoči na četrtke je lilo, da so bile razmočene in blatne vse ceste. Medtem ko je bilo vreme včasaj dopolne še za silo in so ljudje kar trunoma prihajali na pokopališče, se je pa opoldne stenoilo. Deževalo je kakor iz škafe, dobili smo pa tudi hud naliv s točo in sodo, treskalo in grmeljo je kakor v pasjih dneh in začelo je tudi snežiti. Sprito tako tega vremena so ljudje raje ostajali doma in zaradi tega na pokopališču ni bilo take gneče, kakor je običajna ob Vseh svetih. Izreden naval je bil na avtobuse in avtomobile. Policija je sicer strogo pazila, da ni bilo v avtobusih prehude gneče, a kljub temu so bili vozovi prenatrpani. Moramo pa priznati, da se kljub ogromnemu prometu ni pripetila nobena nesreča, kar je pač zasluga vestne policije, pa tudi previdnih soferjev.

Pri Sv. Križu

Zaradi slabega vremena so seveda na pokopališču pri Sv. Križu bile razne spominske svečanosti znatno skrajšane. Kmalu po 15. so se pri križu sredi pokopališča, na katerem je bil napis »Slava kralju mučeniku« in »Čuvajte Jugoslavijo« zbrali pevci združenih ljubljanskih pevskih zborov in pod vodstvom g. Venturinija zapeli žalostno »Na grobe«. Med hudim nalivom pa se je vseno zbralo mnogo občinstva ter zastopnikov raznih organizacij na vojaškem pokopališču okrog spomenika judenburških žrtev, k vzhodju katerega so mestna občina pa tudi razne organizacije položile krasne vence. Komandanta divize je zastopal polkovnik Maras, navzoči so bili pa tudi zastopniki rezervnih oficirjev, raznih bojovniških organizacij, dobrovoljcev, vojni invalidov in drugih, ki so prišli, da se kakor druga leta poklonijo manom nesrečnih žrtv avstrijske soldate. Pietetno žalno svečanost je otvoril vojni kurat g. Bonač, poudarjajoč, da zaradi splošnega narodnega žalovanja spominski govori odpadejo. Vojni kurati so nato zapeli libera in odmolili očenaše in s tem je bila skromna, a pietetna polna počastitev spomina judenburških žrtv končana.

Kakor druga leta je bilo tudi letos pokopališče pri Sv. Križu izredno lepo in okusno urejeno. Dijaki in učenci so okrasili s listnimi vencii vojaške grobove in se spomnili tudi pozabljenih grobov, a Preporodci so položili lepe vence na grobove narodnih voditeljev in buditeljev. Mnogi so se tudi ustavljali pred veličastnim spomenikom pokojnega dr. Gregorja Zorjave, na grob katerega je spominski odbor včeraj ob 10. dopoldne položil krasen venec z napisom: »Velikemu Jugoslovenu — spominski odbor«. Pozabljen tudi ni ostal skupni grob naših treh kulturnih velikov Cankarja, Ketteja in Murna, ki so jim nezne roke poklonile prekrasen šopek živoročih nageljnov, pa tudi mnogo drugega poznojesenskega cvetja. Nacionalisti so se oddolžili spominu nesrečnih trboveljskih žrtv Stanka Znidaršiča, Zarka Boltavzarja in Franceta Šlajpaha, a gasilci so se spomnili svojega velikega prvega starostea Franceta Barleta, ki so mu tudi k vzhodju položili krasen venec. Med mnogoštevilnimi novimi grobovi na pokopališču je pa letos vzbujala pozornost zlasti prekrasna rodinska grobnica Strekljevih, v kateri je bil kot prvi pokopan nesrečni Vladimir Streklj, ki je postal lani žrtev letalske nesreče. Kip na spomeniku je odlično delo akademskega kiparja Borisa Kalina.

Na starem pokopališču

Naše staro pokopališče od leta do leta bolj razpada in je vsako leto bolj zanemarjeno, a kljub temu niso ostali pozabljeni številni naši odlični pokojniki, ki povijajo tam. Mestna občina in Preporod sta položila na grobove zaslužnih mož lepe vence, ob 17. je pa v cerkvi pri Sv. Krištofu v spomin pokojnih pel pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom direktorja Poliča Zlatostki »Ecce comodo morituri justus« in pa »Media vitae«.

V Štepanji vasi

Lepo pokopališče Božji grof v Štepanji vasi je popolnoma v cvetju in zelenju. Skrbno so uredili svoji pokojnim grobove in v tudi hudo neurje jih ni zadržalo, da ne bi pohiteli na božjo njivo. Spominske žalne svečanosti so zaradi dežja odpadle, pač pa je v cerkvi pevsko društvo »Sava« zapelo tri žalostinke.

Žalna svečanost na Taboru

Kakor vsako leto, je tudi letos Sokol I. na Taboru pridelil večeraj popoldne v veliki dvorani žalno svečanost, posvečeno svojim umrlim bratom in sestram. Dvorana je bila slavnostno razsvetljena, oder pa je bil ves v črni in zelenju. Na pročelju se je svetila velika črka A v žarnicah, pod katero je bila slika blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja, ovita s državno trobojnico in črnim flom, na podstavku pa lovorov venec s palmovaljo. Ob straneh pa je visel napis »Slava svetlemu spominu umrlih bratov in sester«.

Kmalu po pol 14. je godba Sokola I. pod taktirko br. Štefana Pokovca zaigrala mogočen Fučkov koral, nakar je mo-

boljši volji niti adaleka ne more ustreči vsem prošnjam.

Odesk je na svoji zadnji seji sklenil, da novih stanih podpor pod nobenim pogojem ne more več dovoljevati, ker ni sredstev in se vsi krediti do skrajnosti izčrpani.

Odesk mora omejiti svoje delovanje na okvir proračunskih možnosti, ki znašajo za letošnje leto okrog 23.000 Din.

Očna vosta, ki pa je skoro do zadnje pare razdeljena, pa čeprav smo šele sredi proračunskega leta.

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

Kaj bo pozni?

tovim izvoljencem in od takih največkrat tudi pokvarjene vrnjene, kar je bilo v ško do občin in gasilskih čet, ki so dolžne bližnjemu nuditi pomoč le v času požara, bolezenske ali elementarne nesreče, nikakor pa ne biti na razpolago raznim funkcijam in odborom, ki so le premočno kratki misli, da jih njih funkcija pri občini ali gasilski četni upravljuje do izrabljanja gasilskih priprav v njih privatno korist, kar bo odeli onemogočeno.

Beleznica

KOLEBAR.

Danes: Petek 2. novembra katoličani: Verne duše.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Zlato (Brigita Helm, Hans Albert).

Kino Ideal: Prerije v plamenih.

Kino Dvor: Jaz sem begunec.

Kaj takega še ni videla Ljubljana
To je grandiozni vefilm, ki rešuje tisočletni problem človeštva

Z LATO

BRIGITA HELM, HANS ALBERS

Film nam predstavlja silo človeškega razuma. To je višek tehnike in ustvarjanja.
PRAVA SENZACIJA NAŠE DOBE

Telefon 21-24 ELITNI KINO MATICA Telefon 21-24
Predstave danes ob 4, 7, 9 in 11. Predprodaja vstopnic od 11. do 1/4.18.

DNEVNE VESTI

— Iz finančne službe. Za konceptne priprave pri dravski finančni direkciji so postavili: Hanc Franjo, dr. Stular Franc, dr. Nemec Anton, dr. Vidović Niko, Piharić Krešimir, Savić Djordje, Petrović Velimir, Kešelj Ljubomir in Rošin Stjepan. Od ministrstva financ v Beogradu je premeščen Popović Milivoje, konc. pripravnik, k dravski finančni direkciji v Ljubljani.

— Dež in sneg. Po nenavadno toplim tujnem vremenu je včeraj pritnil sever in v višjih legah je zapadel sneg, ki je po belih vrhovih. Ozračje se je znatno ohladilo, temperatura je padla za več stopinj. Zaradi silnih naličev so pa znatno narasle tudi vse vode in Sava je bila popolnoma okrog 2 m nad normalo. S seboj je nosila precejšnje množine lesa, ki ga je odplavila v višjih krajih, izruvala je pa tudi mnogo debel in potrgala precej grmičevja. Hujše škode ni napravila.

— Starešinska organizacija »Preporoda« se iskreno zahvaljuje vsem podpornikom, ki so ji omogočili v letošnjih poletnih izletih uspešno ekurzijsko v bratsko kraljevino Bolgarijo. — Zaradi žalovanja je starešinska organizacija »Preporoda« letos opustila vse prireditve. Ker pa je šel prebitek prireditelj v Endlicherjev fond za podporo revnim dijakom, bodo prijatelji letos radi prostovoljno pripravili v fond.

Pri hemeroidalni bolezni, zagatjenju, natrganih črevih, abcesih, sečnem pritisku, obolevih jeter, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadnih omotice prinaša uporaba naravnega »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto pa tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer po čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Borza dela v Ljubljani sprejme jermarja-bičarja, usnarja za fine kože, hlapca, pelca, metlarja, 4 usnarje, 2 čevljarja in 2 mizarja za klavirje.

— Naš val. Dolgo smo pogrešali Slovence poljudno pisano tedensko revijo, ki bi nas s prispevki in ilustracijami seznanila z našimi književniki, z gledališčniki, filmskimi, radijskimi in modnimi poročili. Prvotno je izhajal »Naš val« kot tedensko glasilo za radiofonijo, z novo jensko se zije smo pa v »Našem valu« dobili izraziti magacinski list, pri katerem sodelujejo skoro vsi pomembnejši slovenski književniki, kakor Rudolf Kresal, Janko Kac, Bogomir Majnari, Ljudevit Mraz, Bratko Kreft, Joža Vombberger, prijetni pripovedniki Ivan Vuk, Viktor in Niko Pirnat, Vladimir Regally in drugi. V »Našem valu« izhajajo tudi stalni roman slovenskega pisca Sel Catinija »Emilio Berenina«. Najzanimivejše gledališke predstave na naših odrih, zanimivosti iz filmskih delavnic in iz življenja filmskih igralcev, zadnje svetovne kresacije, sijajno urejeno radijsko tehniko — in kar bo zlasti našim radijskim poslušalcem dobrodošlo: »Naš val« je edina revija, ki prinaša v slovenskem jeziku programe vseh največjih evropskih oddajnih postaj v skrbni priredbi in pregledni obliki. Vsem, ki se zanimajo za radio, gledališče, film, za naše ljudske odre, za dela naših književnikov in umetnikov, za zadnja modna poročila — je razkošno ilustrirana tedenska revija »Naš val« nujno potrebna. — Danes je izšla nova številka, ki prinaša odlomek novega Kacovega romana »Moloh« in posebno filmsko rubriko s slikami iz najboljših letošnjih filmov vseh evropskih in ameriških produkcij. Z današnjo številko pa so tudi naši ljudski odri dobili prijetno noviteto, veselo trodeljanko »Kmečki teater«, ki bo šla gotovo v kratkem preko vseh naših odrov. Zahtevajte še danes brezplačno na oled eno številko! Pišite na naslov: »Naš val«, Ljubljana, Gajeva ulica 8.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Praktični rodovniški tečaji na Gorenjskem. Gorenjska selekcijska zveza priredi v mesecu novembru t. l. praktični rodovniški tečaj, in sicer v sredo dne 21. novembra t. l. na graščini Križ pri Kamniku in v soboto 24. novembra v Podhodu pri Bledu. Vsak tečaj bo prišel ob 7.30 uri zjutraj in bo trajal s presledki do večera. Tečaj sta namenjena za rodovniškarje, molzne nadziralce ter članke rodovniških komisij. Tečaj za Križ je predvsem namenjen za vse kamniške selekcijske organizacije ter za živinorejske zadruge Olshevek, Predvor, Trstenik in Predostje iz kranjskega sreza ter Meivoda. Podhomiški tečaj je namenjen za vse selekcijske oddelke rodovniškega sreza. Seveda se smejo tečaja udeležiti tudi funkcionarji drugih selekcijskih organizacij iz gorenjskega pasemskega območja, kakor tudi ne pr. načelniki in tajniki. Na tečajih se bodo udeleženci: pod vodstvom strokovnjakov težbali v poslih, ki se tičejo živinske selekcije. Teoretičnega pouka bo eno uro, ves ostali dan bo večja. Tečaja sta velikega pomena za selekcijsko združništvo in zlasti potrebna, da se selekcijsko delo pomeni in poživlji. Zadružna dolžnost omenjenih funkcionarjev je, da se udeležijo vsi brez izjeme. Najbolj važna je udeležba za rodovniškarje in nadziralce. Udeleženci z oddaljenih krajev naj pridejo na mesto že zvečer, da tam prenočijo. Prineso naj s seboj odeje, nadležne zvezke za beleženje, ocenjevalne knjižnice s tabelami, par melno-kontrolnih pol in par skočnih zapisnikov. Rodovniškarji naj prinesejo obe rolovni knjigi in seznam mlade živine in bikov. Zveza je zaprosila pristojne sreske kmetijske odbore za prispevek za enodnevno hrano in potne stroške.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa Videnović iz Donje Glame kot priča. Kljub svoji patrijarhalni starosti je pa Videnović telesno in duševno še popolnoma čil. Na sodišče je prišel iz svoje 10 km oddaljene vasi peš.

— Patrona mi je eksplodirala v roki. Na Laverici stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je včeraj doma neprevidno igral s patrono, ki mu je eksplodirala. Drobci so mu ranili desno oko, na katero je oslepel. Vodenik je moral v bolnico.

— Senzacionalen beg iz zapora. Nedavno je bil pred okroglim sodiščem v Jagodini obsojen na do smrti ječo prosil ropar Rangjel Milenković-Rangjelić. Bil je skupaj v zaporu z nekimi Milanom Eleksićem, znanim pod imenom Hary Piel iz Skoplja, ki je bil obsojen na šest let ječe. V celici sta se namenoma sprla in strela in ko je prihitel jetniški paznik Velimir Radenković, da napravi red, sta ga oba treščila na tla in huda bi mu predla, če mu ne bi prišli drugi na pomoč. Eden paznikov je hitel zakleniti vrata na hodniku, kljub temu je pa Rangjelić usel. Je popreje se je namreč v zaporu osvobodil okovov. Na begu se je skril v majhen potok, v katerem je tičal do pasu v vodi in zaradi tega so ga zasedlovalci zgrešili. Nato je zapustil skrivališče, a neki kmet ga je prepeljal čez veliko Moravo.

— Tudi v Zagrebu je bilo. Tudi v Zagrebu je včeraj popoldne bilo kakor iz šaka in zaradi tega je bil obisk na pokopališču na Mirogoju v primeri z drugimi leti zelo slab.

— 111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanci je bil te dni kot priča zaslišan 111-letni posestnik Tasa

Skrivnost beleža čepolja

— Pač je pa lahko bil eden izmed njegovih treh zločinskih pajdašev, — je pripomnil distriktni prokurator. Inspektor je molčal, videti je bil razočaran. — Tega ne razumem, — je zašepetal. — Ta zločin je preveč rafiniran, preveč zapleten. Ni dovolj odkrit, da bi ga mogel storiti mali Willie. Hlastač ali Joe Gecko.

— Da, toda če bi si bili to izmislili in vodili Cudahyjevi možgani... — je pripomnil Sampson.

— Počasi, počasi, — se je oglašil iz kota Ellery, — nikar se tako ne žurita, gospoda. Stari Publius Syrus je vedel, kaj govori, ko je dejal: Dobro moramo premisliti to, za kar se lahko odločimo samo enkrat. V tem primeru nikar ne delajmo napak oče.

Debeli Doorn se je menda veselil osuplosti, ki jo je bil povzročil. Čeprav so se njegove oči skrbno skrivale za mesnatimi vekami, je bilo videti, da se smehlja. — Najprej je Cudahy dejal, da moram storiti to jaz. Toda, to je bil podel predlog. Zagrozil sem mu, da ga bom ovdal policiji. — Kaj? sem dejal. — mojo lastno kri... On se mi je pa posmehoval, češ, da bi lahko storil to sam. Dejal sem mu: Tega vendar ne mislite resno, Mike? On mi je pa odgovoril: To je moja stvar. Toda vi morate držati jezik za zobmi... Razumete? Kaj sem mogel storiti? On — on bi me bil ubil.

— Kdaj sta pa govorila o tem? — je vprašal Queen.

— V septembru. — Ali je Cudahy pozneje še kdaj govoril o tem?

— Ne.

— Kdaj ste ga zadnjič videli?

— Pred tremi tedni... Je pa še nekaj drugega. — Doorn je globoko dihal. Njegove prsičje oči so begale z enega na drugega. — Ko sem davi videl, da je moja sestra mrtva — umorjena — kaj sem si mogel misliti drugega, kakor da je Cudahy... Razumete? Zdal mu seveda moram — to se pravi, zdaj mu bom lahko plačal svoj dolg. In to je tisto, kar je hotel doseči.

Sampson je zmaljal z glavo. — To pa že ne bo držalo, dragi moj. Ali imate priče, da je vam res zagrozil? Jaz o tem resno dvomim. Ne bojim se, da nimamo nobenega dokaza, da bi lahko prišli Cudahy. Lahko sicer zadržimo te tri njegove pajdaše, toda dolgo jih ne bomo mogli držati v preiskovalnem zaporu, če ne dobimo zanesljivih dokazov proti njim.

— Skušali bodo izmuzniti se, — je menil inspektor. — Toda ne bomo jih izpustili. To vam svečano obljubim, Henry. To, kar trdi Doorn, se pa ne zdi verjetno. Edini Hlastač je tako majhen, da bi se lahko izdal za Janneya, a to mi nekako ne gre...

— Pripovedujem vam vse to, — mu je posegel v besedo Doorn, — ker gre za mojo sestro. — Namršil je obrvi. — Osveta! Zločinec mora biti kaznovan za svoj zločin. — Sedel je vzravan, kakor pital kapun.

Harper je zamišljeno zrl predse. Ellery se je pomembno smehljaj. Sampson je dejal: — Zdi se mi, gospod Doorn, da se vam ni treba posebno bati niti Cudahy, niti njegove tolpe.

— Mislite?

— Prepričan sem o tem. Za Cudahyja ste več vredni živ, nego mrtve. Če bi se vam kaj zgodilo, bi se ne upal zahtevati denarja na podlagi vaših menic — Cudahy gotovo ne. On dobro ve, da je najpametneje pustiti vas pri miru, dokler ne dobite dedščine, potem bo pa pritisnil na vas, da mu plačate dolg.

— Gotovo mu v redu plačujete obresti? — je pripomnil inspektor porogljivo.

— Petnajst odstotkov, — je vzdihnil Doorn. Obrisal si je potno čelo. — Kaj takega si gotovo niste mislili.

— Oderuštvo! — je pripomnil inspektor. — To, kar ste nam zdaj povedali, smatramo za zaupno, o tem ste lahko prepričani. In kar brez skrbi boste, pred Cudahyjem vas bomo že zaščitili.

— Hvala, hvala vam.

— Tako, zdaj nam pa povejte, kaj ste počeli danes dopoldne? — je dejal inspektor kar tako mimogrede.

— Kaj sem počel? — Doorn je izbulil oči. — Pa vendar ne mislite... Aha! Tako je ta reč. To je samo gola formalnost, je-li? Telefoniral so mi, da je padla sestra po stopnicah. Klicali so me iz bolnice. Bil sem še v postelji. Hulda in Sara sta bili odšli z doma pred menoj. Prišli sta v bolnico okrog desetih. Iskal sem doktorja Janneya. Nisem ga pa mogel najti, a dobrih pet minut pred operacijo sem prišel v čakalnico, kjer sem našel Huldo in mladega advokata Morehousa.

— Hodili ste sem in tja, kaj ne? — Inspektor se je zamislil. Pristopil je k Elleryju in se nasmehnil Doornu.

— Gospa Doornova, — je dejal, — je bila vdova. — Kako to, da je bila znana povsod pod imenom »gospa Doornova«? To je vendar njeno dekliško ime, mar ne? Ali pa se je omožila z daljnim sorodnikom istega imena?

— Tako je, — je pritrdil debeluh. — Vidite, gospod Queen, Abigail Doornova se je poročila s Charlesom Vander Donkom, toda ko je umrl, je sprejela zopet dekliško ime in dostojnosti na ljubo se je imenovala »gospa«. Bila je zelo ponosna na ime Doornovih.

— To lahko potrdim tudi jaz, — je ponovil Harper. — Predno sem odhitel danes dopoldne v bolnico, sem v uredništvu na hitro roko pregledal stare izrezke in beležke.

— Oh, o tem niti najmanj ne dvomim. — Ellery je začel hitro brisati ščipalnik. Kar tako iz radovednosti sem vprašal. Kako je pa kaj z vašimi obveznostmi napram Mihaelu Cudahyju, gospod Doorn? Omenili ste karte in konjske dirke. Kako je pa z vašim višjim in zanimivejšim sportom? Z ženskim sportom, da se bomo razumeli.

— Doornov obraz se je začel zopet svetiti. — No... Ah!

— Pozor! — je dejal Ellery osorno. — Odgovorite na moje vprašanje, ali imate ženske, ki jim se dolgujete denar? Ne pozabite, da sem v vsakem pogledu gentleman in da se ne dotikam razlogov.

Doorn si je oblizal mesnate ustnice. — Ne. Z vsemi imam poravnane račune.

— Hvala.

Inspektor je napeto opazoval svoje-ga sina. Ellery se je pomembno nasmehnil. Inspektor je vstal in položil roko na mehko Doornovo ramo.

— Mislim, da to zaenkrat zadostuje, gospod. Hvala, Cudahy se pa ni treba prav nič bati.

Doorn je počasi vstal in si obrisal čelo.

— Kar tako mimogrede, — je nadaljeval inspektor, — bi radi spregovorili nekaj besed z gospodično Huldo. Ali bi bili tako prijazni, ko pridete gori. — Seveda, seveda, z bogom!

In Doorn se je odmajal iz sobe.

Spogledali so se. Inspektor Queen je zagledal na mizi telefon in brž je po-licial policijsko centralo. Ta čas, ko je govoril s svojim podrejenim uradnikom, je dejal Ellery:

— Ali se vam ni zdelo čudno, kako je ta Doorn, ta živi kup mesa, s svojim lastnim pripovedovanjem odkril svoj podli značaj?

— Seveda se mi je zdelo to čudno, — je odgovoril Harper.

— Reči hočete, da bi, če bi bil Cudahyju dokazan umor Abigail Doornove, njenemu bratu ne bilo treba...

— Sampson je namršil obrvi.

— Res je, — je odgovoril Ellery — Temu nosorogu bi po tem ne bilo treba plačevati dolgov. Zato je najbrž skušal vreči sum na Cudahyja.

Teroristi so streljali na lutke

Kaj pripoveduje Jelka Pogorelec o pripravah na mar-sejski atentat

Bivša Perčeva ljubica Jelka Pogoreleca je obrnila svojemu ljubčku hrbet, ko je spoznala, komu služi. Zdal živi Pogoreleca v Beogradu, kjer sta jo posetila te dni dva inozemska novinarja. Dolgo sta iskala njeno stanovanje, ker nerada sprejema posete. Končno sta jo našla. Odprla jima je stanka, njena gospodinja, ki ju je opozorila, da bosta sicer sprejeta, da pa naj opravita hitro. Odvedla ju je v salonček, kjer so visele slike starejših gospodov in častnikov v huzarskih uniformah. Kmalu je vstopila Jelka Pogorelec, dokaj elegantno oblečena. Z veseljem sta novinarja zvedela, da govori za silo francosko.

Na vprašanje, kako je bilo v Janka Pusztu, je odgovorila:

— Vse sem že napisala v svojih spominih; lahko samo še pripomnim, da sem na lastne oči videla, kako so se teroristi učili streljati na lutke, predstavljajoče kralja Aleksandra in generala Živkovića.

— Ali je bilo to prej, predno se je govorilo o »obsodbi« odbora Ustaša?

— Da, takoj v začetku mojega bi-

vanja v taborišču sem na jutranjih izprehodih opazila, da so instruktorji nazivali eno izmed lutk Aleksander. Instruktorji so učili teroriste, kako je treba meriti v glavo, češ, da nosi kralj Aleksander oklep in da bi bilo brez pomena streljati v njegova prsa.

— Ali je govoril Perčec kdaj vpričo vas o atentatu?

— Neposredno nikoli, ker sploh ni rad govoril o svojem delu in dolžnostih, ki mu jih je nalagal vodja (mislim je dr. Pavelić).

— Ali ste poznali Georgijeva?

— Soferja Vlado, kakor so ga nazivali, sem večkrat videla. Bil je skrajno zoperen človek in celo odboru se je gnusil. Toda o njem je bilo rečeno, da je določen za važno nalogo in zato smo bili napram njemu vsi hladni, bali smo se ga.

— Ali ste poznali katerega izmed vodilnih madžarskih častnikov?

— Seveda, saj je njihov poset v taborišču vedno pomenil temeljito čiščenje. Mnogi nesposobni so potem izgubili in čisto so jih potem našli kot samomorilce. Nadzorujoči častniki so nesposobne teroriste zmerjali in prepehali. Prihajali so z monokli v huzarskih uniformah in z bičji v rokah.

— Kako je nastopal Georgijev?

— On se je zelo malo udeleževal skupnih vežb, ker je bil znan kot prvovrstna moč in se je včasih samo sam uril v streljanju.

— Ali ste videli v Janka Pusztu kdaj tako orožje, s kakršnim je bil izvršen atentat v Marseillu?

— Ne morem reči, da bi bila videla tako orožje, a kakšne posebne revolverje; videla sem samo navadno orožje.

— Ali je imel Perčec vedno mnogo denarja?

— Imel ga je toliko, da se je kar kopal v njem, znal ga je pa tudi zapraviti. Neke noči je dal cigano v nekem nočnem lokalu v Budimpešti 5000 pengő. Drugi dan je pa izjavil, da mora previdno obračunati z »doktorjem« (Pavelićem).

lati brezplačno. V plačilo jim bo, da uidejo vesoljnemu potopu. Železnih žeblice ne smejo rabiti, menda zato ne, ker bi zarjaveli. Ezechiel je prodal že 2000 delnic.

Nesrečna ljubezen

Plesalec Jaroslav Markvart, ki izhaja iz zelo bogate praške rodbine in je bil zadnje čase zaposlen v nekem budimpeštanskem nočnem lokalu, si je hotel v nedeljo končati življenje zaradi nesrečne ljubezni do svoje partnerice. Zaliubil se je v mlado dansko plesalko, ko je še nastopala v Pragi, in iz ljubezni do nje je dal svojemu poklicu slovo. Domači so mu zamenjali prigriznjaj, naj se vrne. Fant je bil že tako daleč pod vplivom lepe plesalke, da je bilo vse pripravljen roditi se z njo. Zato mu je rodbina končno obrnila hrbet.

Njegova izvoljenka je dobila nedavno službo v Budimpešti in Markvart je nastopal z njo v nočnih lokalih. Plesalkin angažma je bil po preteku pogodbe podaljšan. Markvart pa niso hoteli več sprejeti in moral je odpotovati iz Madžarske. Te dni se je znova vrnil v Budimpešto, kjer je hotel pregovoriti plesalko, da bi zapustila nočni lokal in odpotovala z njim kam drugam, kjer bi lahko skupno nastopala. Ker je pa naletel na gluha ušesa, se je zastrupil, toda v zadnjem hipu so ga našli in prepeljali v bolnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje.

Sveto jezero

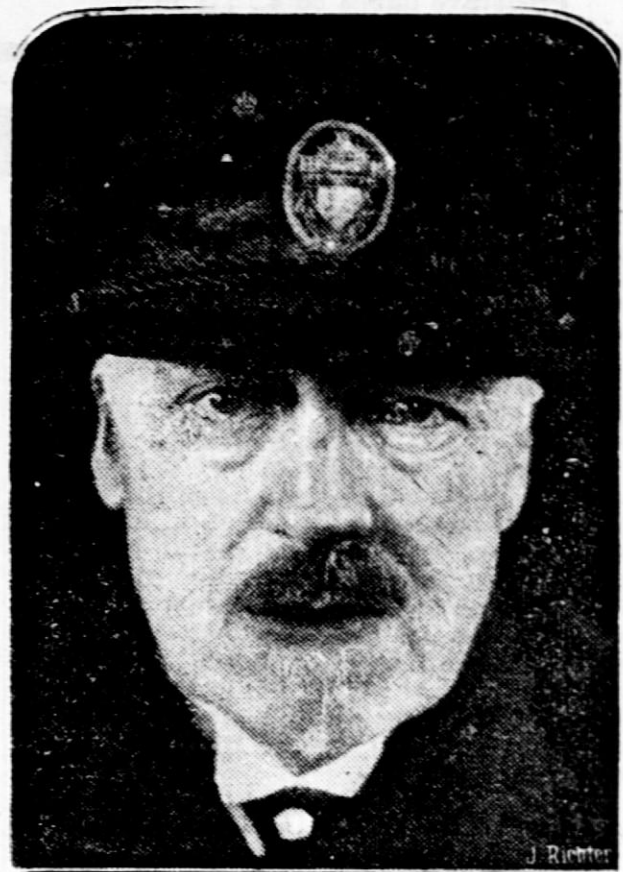
E. H. Thompson je posvetil velik del svojega življenja proučevanju pradednega življenja Mayev, praprebivalcev južne Mehike na polotoku Yukatanu. Posebno ga je zanimalo mesto, ki je stalo nekod na kraju, kjer so bile razvaline haciende Chichen. Tu je bilo tudi sveto jezero, ki ga omenja škof Diego de Landa. On pripoveduje, da so stari Mayi žrtvovali bogu dežja Kukulcanu device, ki so jih po verskih obredih metali v jezero. Thompson se je hotel prepričati o teh starih pravljicah in razmišljal je, kako bi prišel tamni svetega pisma do dna. Prvotno je hotel, da bi se spustil na dno jezera poplavljač, pozneje se je pa odločil za odkravanje. Dolgo je dvigala mreža iz jezera samo blato in ilovico. Ko je Thompson skoraj že obupal nad brezuspešnim delom, je končno zagledal nekega dne v blatu nekaj svetlega. Bil je kos darilne posode, ki so jo metali skupaj s trupli devic v jezero.

Pozneje so našli še druge predmete, glinsto posodo, orožje iz kamna in bronu ter mahne kipe bogov iz zliti-ne, obsegajoče zlato. Končno so dvignili iz jezera tudi človeške kosti. Tako se je izkazalo, da je opisovanje škofa Diega de Lande v bistvu točno. Thompson pa s tem še ni bil zadovoljen. Hotel je sam na dno jezera, da

bi na lastne oči videl ostanke hrama boga dežja. Z grškim potapljačem se je spustil 6 m globoko in na dnu jezera sta našla vse polno bogu darovanih predmetov, med njimi pa kosti žrtvovanih devic.

Nacrtili dr. Eckenerja

Poveljnik zrakoplova »Groß Zeppelin« dr. Eckener je poročal v ponedeljek na seji odbora za letalstvo v Washingtonu o stanju zračnega prometa in o svojih načrtih glede bodočnosti. Izjavil je, da pripravlja za prihodnje leto z novim zrakoplovom L. Z. 129 poskusne polete med Friedrichshafnom in Severno Ameriko. Novi zrakoplov bo dal tudi na razpolago za deset dni

trajajoči krožni polet nad Ameriko. Jeseni prihodnjega leta začne novi zrakoplov redno letati preko Atlantskega oceana. Letalski odbor je obljubil predložiti ameriški kongresu spomenico, v kateri bo zahteval od vlade sredstva za poskusne polete novega zrakoplova iz Nemčije v Ameriko, za organizacijo redne zrakoplovne službe preko Atlantskega oceana, za zgraditev treh ali štirih Zeppelinov in za izvežbanje posadk.

Dr. Eckener je priporočil letalskemu odboru, naj bi se izgradila ves svet obsegajoča zrakoplovna služba iz Nemčije v Severno Ameriko in iz Južne Amerike v holandsko in angleško Indijo. Za te polete sposobni zrakoplov je že na razpolago. Helij bi moral dati na razpolago ameriška država, ker je ta plin državni monopol. Dr. Eckener je dokazal s številkami, da je zrakoplovna služba med Nemčijo in Južno Ameriko rentabilna.

Iz Kamnika

— Kronika kamniškega sporta. V Kamniku je bil že pred vojno ustanovljen sportni klub, ki je imel v prvi vrsti namen gojiti družabnost. Delovanje kluba je vseh zastalo, vendar pa so vedno znova oživele posamezne sportne panoge. Prva leta po vojni je bilo posebno veliko zanimanje za nogomet. Kamniška nogometna enajsterica je bila takrat trd oreh tudi močnejšim klubom, ker pa so pri njej igrali po večini dijaki, se je z njihovim odhodom tudi razšla. Iz stare garde kamniških nogometašev je izšlo mnogo dobrih igralcev, eden izmed njih, Vidrih, pa je bil pozneje kot član nekake zagrebške kluba postavljen v državno nogometno reprezentanco. Potem so se proslavili kamniški lahkotletci. Inž. Karel Kumer je bil večkratni prvak Zagreba v teku na srednje proge, sedaj pa se je povzpел Bručan na mesto državnega rekorderja na 10 km. V hokeju na ledu je bila v Kamniku odigrana prva tekma v državi med Hriko in Kamnikom, v plavanju pa je Kamnik iz skromnih začetkov prišel po Cererju v državno reprezentanco. To so najvidnejši zunanji uspehi v 20letni dobi kamniškega sportnega gibanja, ki pa ima še večji pomen v notranjem življenju mesta. Sport je razgibal od časa do časa mesto in prinesel v enolično mrtvilo vedno novo živahnost. Razvoj kamniškega sporta nam nudi mnogo zanimivosti, ki jih bo SK Kamnik zbral v posebni kroniki, katero sestavlja bivši tajnik, Kronika bo lep priradnik k zgodovini Kamnika zadnjih let.

— Novi zakoni. Kot vestni kronisti moramo zabeležiti tudi nove, v oktobru sklenjene zakone. Poročili so se: Karl Biško, lastnik »Jugobarvarne«, in gđ. Jana Polakova; g. Josip Trtnik, davčni inspektor, in gđ. Nevenka Debevčeva; g. Franc Pirč, mizar v tovarni Remec, in gđ. Emilka Vidmarjeva; g. Bogomir Klampfer in gđ. Ivana Windschnurjeva; g. Alojzij Kočar, tovarniški delavec, in gđ. Apolonija Verdirjeva z Bleda; g. Ferdinand Ambroz, mesar iz Kaplje vasi, in gđ. Antonija Vidičeva. Te dni pa bo skočil v zakonski jarem naš znani rekorder Jože Bručan. Bilo srečno!

— Kontrola nad razglednicami. Nekatero tvrde izven Kamnika so zelo pridne tudi v izdajanju razglednic s kamniškimi motivi. Ker pa ne poznajo dobro Kamnika in okolice, jim večkrat smola zmeša naslove, in tako dobimo pod sliko Malega grada napis Zale, namestu Za! — Zalna in še več podobnih. Interes vsakega kraja zahteva, da takih razglednic z napačnimi naslovi ne puste v promet. V Kamniku smo jih že izločili iz prometa, kar naj bi prizadeti trpečim v opomin, da se v bodoče prei informirajo, kakšne naslove naj daje posameznim razglednicam.

MORSKE RIBE

Danes v večji izbiri (sezija) branzini, orade, škampi, barboni itd., brodeto s polento. Tudi druga jedila na razpolago. — Za ponovni obisk se priporoča

GOSTILNA „LJUBLJANSKI DVOR“
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA ŠT. 28

Umrli nam je dragi soprog, oče, stari oče, in stric, gospod

IVAN VAL. RUPAR

trgovec in posestnik

Pogreb predragega bo v soboto 3. novembra t. l. ob ½ 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Celovška cesta št. 90, na pokopališče na Viču.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana-Št. Vid-Kindberg b. Graz,
dne 2. novembra 1934.

Žalujoči ostali.

Trenchoti

usnjeni suknjiči itd. najboljši nakup pri

PRESKERJU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

PERNICE

izgotovljene — velikost 180x115, iz puhsatega perja 220.-, 300.- in 340.- Din. Ila puh pa 450.-, 550.- Din. Garantiramo, solidna postrežba — pri:

RUDOLF SEVER,
Ljubljana, Marjiti trg št. 2. 36/T

VINO — ŽGANJE!

Pokličite številko telefona 2892! Belo stajersko namizno 1 Din 9.-

Belo stajersko, rizling 1 > 11.-

Belo stajersko, burgundec sladki 1 > 12.-

Novi cviček iz Gado-ve peči, najboljši 1 > 11.-

Slivovka drozhenka in drugo žganje 1 > 32.-

Od 5 litrov naprej dostavimo na dom. — V četrtek na dan Vseh svetih in v nedeljo dne 4. novembra odprto do polnoči. — Se priporoča — A. BRIŠKI, Ljubljana, Masarykova cesta št. 14 (palača Grafika). 3186

SVETLO SKLADIŠČE

takoj oddam na Sv. Petra cesti št. 43 (dvorišče). 3187

NAZNANILO!

Cenjenim damam in gospodom vljudo sporočam, da sem cene za postrežbo v obeh oddelkih znižal za 20 %. — Osebnim saloni NAVINSEK, Ljubljana, Šalensburgova ulica. 60/T

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sla-kojem vkuhan — se dobi na malo in veliko

LEKARNI DR. G. PICCOLI,
LJUBLJANA, Dunajska c. 6

LAHKO SLUŽBO
dobi mlajši gospod s kavčijo do 5000 Din v gotovini Nastop takoj. — Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Samostojen-podružnica 3212a.

ZELEZNA PEČ
za ca. 200 m² ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 3210

ENOSOBNO STANOVANJE
s kuhinjo, delom vrta in pritlikinami oddam z 8. novembrom v podprilježju vile na Mirju. — Ogled dopoldne med 10. in 12. uro v Marmontovi ulici št. 23. 3209